

22.05.2018

Asia/4

§ 142

Helsingin kaupungin kotouttamisohjelma 2017–2021

HEL 2018-001892 T 00 01 06

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi sosiaali- ja terveystoimialan toimenpidekokonaisuuden Helsingin kotouttamisohjelmassa 2017–2021.

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Korvataan kohdan "Toimintaympäristö strategia-kaudella" ensimmäinen kappale kokonaan seuraavasti: "Helsingin väestönkasvu ja työkäisten määrän kasvu perustuu vahvasti maahanmuuttoon. Kilpailukykyä voidaan mahdollisesti parantaa houkuttelemalla osaavaa erityisosaamista vaativaa työvoimaa ja yrittäjiä ulkomailta. Työvoiman turvaamisessa ja kotoutumistoimenpiteitä suunniteltaessa on kuitenkin otettava huomioon, että ulkomaalaistaustaisten työmarkkina-asemassa ja koulutustasossa on suuria eroja kieliryhmien välillä ja sisällä. Tästä johtuen tarvitaan myös kohdennettuja toimenpiteitä lähinnä kielikoulutukseen panostamisessa. Panostaminen erityisesti kielikoulutukseen ja nopeaan integraatioon osaksi yhteiskuntaa voi työllisyysaste ja hyvinvointi lisääntyä ulkomaalaistaustaisten ihmisten osalta. Kotoutuminen ei ole pelkästään yhteiskunnan asia vaan edellyttää myös aktiivisuutta ihmiseltä, joka haluaa kotoutua. Lähtökohtaisesti Helsingin tulee panostaa työperäisen maahanmuuton osuuden lisäämiseen kokonaismaahanmuutosta, jossa itse asiassa kotoutumistoimien osuus on vähäinen ja perustuu kotoutumiseen työpaikan kautta."

Jäsen Mari Rantasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maija Eloranta, erityissuunnittelija, puhelin: 310 51946
maija.eloranta(a)hel.fi
Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

22.05.2018

Asia/4

1 sosiaali- ja terveystoimen osuus ohjelmassa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kotoutumislain (laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010) tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Lisäksi lain tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Kotoutumislain 32 §:n mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja joka tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

Helsingin kotouttamisohjelma Kaikkien stadi laaditaan vuosille 2017–2021 kotoutumislain mukaisesti ja kaupunkistrategiaan perustuen tarkoituksenaan edistää kotoutumista ja monialaista yhteistyötä kaupungissa. Ohjelmaan kootaan strategiakauden aikana kehitettävät uudet toimenpidekokonaisuudet sekä kotoutumista tukevat hankkeet kaikilta toimialoilta. Kotouttamisohjelmaan nostettujen toimenpiteiden lisäksi kaupungissa tehdään määrätietoisesti perustyötä uusien helsinkiläisten kotoutumisen mahdollistamiseksi ja tukemiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan kannalta keskeisimmät ohjelman tavoitteet liittyvät eriarvoisuuden ehkäisemiseen. Sosiaali- ja terveystoimi on omassa toimenpidekokonaisuudessaan huomionnut maakunta- ja soiteuudistuksen niin, että ohjelman mukaisia toimintamalleja voidaan toteuttaa myös maakunnassa.

Toimintaympäristö strategiakaudella

Helsingin väestönkasvu, työikäisten määrän kasvu ja koko kaupungin elinvoimaisuus perustuvat vahvasti maahanmuuttoon. Kilpailukykyä voidaan parantaa erityisesti panostamalla täällä olevien osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen sekä houkuttelemalla osaavaa työvoimaa ja yrittäjiä ulkomailta. Työvoiman turvaamisessa ja kotoutumistoi-

menpiteitä suunniteltaessa on kuitenkin otettava huomioon, että ulkomaalaistaustaisten työmarkkina-asemassa ja koulutustasossa on suuria eroja kieliryhmien välillä ja sisällä. Tästä johtuen tarvitaan myös kohdennettuja toimenpiteitä ja räätälöityjä palveluita. Panostaminen pitkäjänteiseen kotoutumiseen työllistymisessä, koulutuksessa ja elämän muilla osa-alueilla parantaa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta ja hyvinvointia pidemmällä aikavälillä sekä ehkäisee väestöryhmien välisiä eriytymiskehitystä.

Väestön moninaisuus ja kaupungin kansainvälistyminen koskettavat kaikkia toimialoja. Alueellisen eriytymiskehityksen estäminen ja kaikkien helsinkiläisten osallisuuden takaaminen ovat avainasemassa kaupungin kotoutumisen onnistumisessa.

Helsingin kotouttamisohjelman periaate- ja toimenpidekokonaisuudet

Helsingin kotouttamisohjelma on kaupunkistrategian mukaisten kotoutumisen tavoitteiden toteuttamiseksi koottava toimenpidekokonaisuus. Ohjelmassa nostetaan esiin neljä kaupungin kehityksen ja kotoutumisen onnistumisen kannalta keskeistä teemaa, jotka ovat ulkomaalaistaustaisten helsinkiläisten työllistymisen ja yrittäjyyden tukeminen, maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittäminen, avoimuuden ja osallisuuden edistäminen sekä eriarvoisuuden ehkäiseminen.

Sosiaali- ja terveystoimialan vastuualue ja toimenpidekokonaisuus kuuluvat eriarvoisuuden ehkäisemisen teemaosuuteen (liite). Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että maahanmuuttajien palveluja ei ilman erityistä syytä eriytetä muusta palveluvalikosta, jotta maahanmuuttajat eivät eriydy muusta ympäröivästä yhteiskunnasta. Toimialan yleisenä ja yhteisenä tavoitteena on kohdentaa palveluja kaikille erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille pääpainotuksen ollessa erityisesti nuorten palvelujen kehittämisessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisessä huomioidaan kotoutumista tukevien palveluiden piiriin pääsy mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Maahantulon alkuvaiheessa ammatillisen palveluohjauksen keinoin toteutetut kohdennetut kotoutumisen tuen palvelut ennaltaehkäisevät ongelmien kärjistymistä ja tukevat kotoutujien palvelujen saamista. Erityisesti korostuvat kielikoulutuksen ja yhteiskuntaopin merkitys ja niiden tarjoaminen ja niihin kannustaminen naisille. Kotouttamisen onnistumista ja mittaamista kannattaa tehdä painottaen käytettyjen resurssien lisäksi vaikuttavuutta, mm. vasta maahan tulleen arjen sujuvuutta, työllisyyttä ja koulutustason nousua.

Tavoitteiden toteuttamiseksi sosiaali- ja terveystoimiala tarvitsee kuitenkin enemmän tietoa muun muassa ulkomaalaistaustaisten palvelu-

jen käytöstä ja odotuksista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tähän tullaan vastaamaan teettämällä asiassa selvitys sekä luomalla pitkäkestoiset yhteistyörakenteet tutkimusta tekevien tahojen kanssa ulkomaa-laistaustaisten terveys- ja hyvinvointi-indikaattorien kehittämiseksi ja kehityksen seuraamiseksi. Erityiskysymysten osalta (esim. kidutettujen ja sota-alueilta tulevien palvelutarpeet, tyttöjen ja naisten silpominen, pakkoavioliitot, monikulttuurinen vanhustyö, ihmiskaupan uhrit) toimiala tulee panostamaan henkilöstön koulutukseen. Sosiaali- ja terveystoimiala on myös mukana rakentamassa maakuntaudistukseen liittyvää Osaamisen tukikeskusta, jossa keskitytään edellä mainitun kaltaiset erityiskysymykset huomioiviin erityistason palveluihin.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maija Eloranta, erityissuunnittelija, puhelin: 310 51946
maija.eloranta(a)hel.fi
Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Liitteet

1 sosiaali- ja terveystoimen osuus ohjelmassa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.05.2018 § 128

HEL 2018-001892 T 00 01 06

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä panna asian pöydälle.

Käsittely

08.05.2018 Pöydälle

Jäsen Tapio Bergholm pyysi asian pöydälle.

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

22.05.2018

Asia/4

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Tapio Bergholmin pöydällepanoehdotuksen.

24.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maija Eloranta, erityissuunnittelija, puhelin: 310 51946
maija.eloranta(a)hel.fi

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi